

Nova informacijska platforma in okoljsko označevanje proizvodov

Ljubljana, 11. 09. 2024

Kazalo

1. Namen nove informacijske platforme
2. Uredbe o zelenem javnem naročanju
3. Okoljsko označevanje proizvodov
4. Izbor klasifikacije GP
5. Cilji in funkcije Baze

Baza gradbenih proizvodov s pridobljenimi okoljskimi oznakami tip 1 in tip 3

Namen nove informacijske platforme

Z uvedbo **Uredbe ZeJN** (UL RS, št 91/15) se je pojavila potreba po preverjanju informacij o okoljski kakovosti proizvodov. Baza GPOO bo zasnovana kot odprto digitalno omrežje s podatki o proizvodih, skladno s cilji **Uredbe o ZeJN**.

- Namen je uporaba okoljsko manj obremenjujočih proizvodov in uporaba krožnih praks v sektorju.
- Namen je informiranje in okoljsko osveščanje javnosti o pomenu in vlogi kakovostnih gradbenih proizvodov.
- Boljše razumevanje življenjskega cikla stavbe in podajanje informacij o rabi energije za proizvode v fazi proizvodnje, gradnje, vzdrževanja, rušenja stavb ali pri ponovni rabi materialov (Oznaka tip 3)

EPD

Cilji Uredbe o zelenem javnem naročanju

Predmet javnega naročanja projektiranja oziroma izvedbe gradnje stavb, za katerega je potrebno upoštevati okoljske vidike (UL RS, št 91/15, 4. Člen, prvi odstavek, točka 13.)

Cilj: Delež lesa ali lesnih tvoriv v stavbah znaša najmanj 30 % prostornine vgrajenih materialov, razen če predpis ali namen uporabe to prepoveduje ali onemogoča.

Hkrati je lahko delež lesa za tretjino manjši (20%), če se v stavbo vgradi najmanj 10% gradbenih proizvodov, ki imajo znak za okolje tipa 1 ali tipa 3.

Obvezne oznake

“Conformite Europeenne”

Obvezno certificiranje se nanaša na sistem ugotavljanja skladnosti z bistvenimi zahtevami. Sistem ocenjevanja in preverjanja lastnosti proizvodov z oznako CE je skladen z zahtevami Uredbe EU št 305/2011.

Gradbeni proizvod mora v življenjski dobi izpolnjevati bistvene zahteve EU glede varnosti ter varovanja zdravja in okolja:

1. Mehanska odpornost
2. Varnost pred požarom
3. Higijenska varnost in zdravstvena zaščita
4. Varnost in dostopnost pri uporabi
5. Zaščita pred hrupom
6. Varčevanje z energijo in ohranjanje toplote
7. Izpolnjevanje univerzalne graditve in rabe objektov
8. Trajnostna raba naravnih virov v gradbenih objektih

STS

“ Slovensko tehnično soglasje ”

Kadar ni EU standarda, proizvod izkazuje ustreznost za predvideno uporabo glede na slovenske predpise o bistvenih zahtevah za gradbene objekte. Obvezno certificiranje in Slovensko tehnično soglasje.

Neobvezne oznake

Tip 1

Neodvisni organ proizvode preverja in oznake podeljuje. Preverja se z v naprej določeno metodologijo. Sistem okoljskega označevanja, kjer so zahteve preverjene in določene v opisni obliki.

EU marjetica
(Ecolabel)

Tip 3

Z EPD deklaracijo se dokazuje trajnostna raba naravnih virov in obvladovanje vplivov proizvoda na okolje. LCA ocena proizvoda je podana v številčnem zapisu in primerljivimi podatki med proizvodi z isto funkcijo. Neodvisni organ proizvode preverja in podeljuje oznake.

VIR: <https://www.abena-help.si/trajnostnost/nordic-ecolabel>

Izbor klasifikacije gradbenih proizvodov

- Različni načini pristopa h klasifikaciji proizvodov v EU
 - EU za tehnična soglasja (EOTA)
 - Klasifikacija ICS
 - Klasifikacija združenih narodov
 - EU seznam oz. baza PRODCOM
- V Sloveniji SIST ne razpolaga s kategorizacijo gradbenih proizvodov.
- Baza GPOO bo vključevala kategorizacijo gradbenih proizvodov Evropske organizacije za tehnična soglasja – EOTA oziroma Uredbe EU št. 305/2011

Evropska organizacija za tehnična soglasja (EOTA) Kategorizacija opredeljuje 35 področij proizvodov

1. Montažni betonski proizvod
2. Vrata, okna, polkna, vrata in pripadajoča gradbena oprema
3. Membrane, vključno s tekočim nanosom in kompleti
4. Toplotnoizolacijski proizvod, kompozitni izolacijski kompleti/sistem
5. Konstrukcijski ležaji, zatiči za konstrukcijske spoje
6. Dimniki, dimne cevi in sorodni proizvodi
7. Proizvodi iz mavca
8. Geotekstil, geomembrane in sorodni proizvodi
9. Zavesa, obloge, strukturna tesnilna zasteklitev
10. Fiksna gasilska oprema
11. Sanitarni aparati
12. Cestna oprema: Obtočne naprave
13. Konstrukcijski leseni proizvodi, elementi in dodatki
14. Lesene plošče in elementi
15. Cement, gradbeno apno, druga hidravlična veziva
16. Jeklo za armiranje in prednapeti beton in pomožni elementi,
17. Zidarski in sorodni izdelki, vključno z enotami, malte in pomožni deli
18. Proizvodi za sistem odpadnih voda
19. Talne obloge
20. Konstrukcijski kovinski proizvodi in dodatki
21. Stenske in stropne obloge, kompleti notranjih predelnih sten
22. Strešne kritine, luči, okna, povezani kompleti in pomožna oprema
23. Proizvodi za gradnjo cest
24. Agregati
25. Gradbena lepila
26. Proizvodi, povezan z betonom, malto in injekcijsko maso
27. Naprave za ogrevanje prostorov
28. Cevi, rezervoarji in pomožna oprema
29. Gradbeni proizvodi v stiku z vodo za prehrano ljudi
30. Stekleni izdelki (ravni, profilirani ali bloki)
31. Napajalni, krmilni in komunikacijski kabli
32. Tesnila za fuge
33. Pritrdilni elementi
34. Produkti za zaustavitev ognja, požarno tesnjenje, zaščito ali zav. ognja
35. Drugo

Cilji Baze

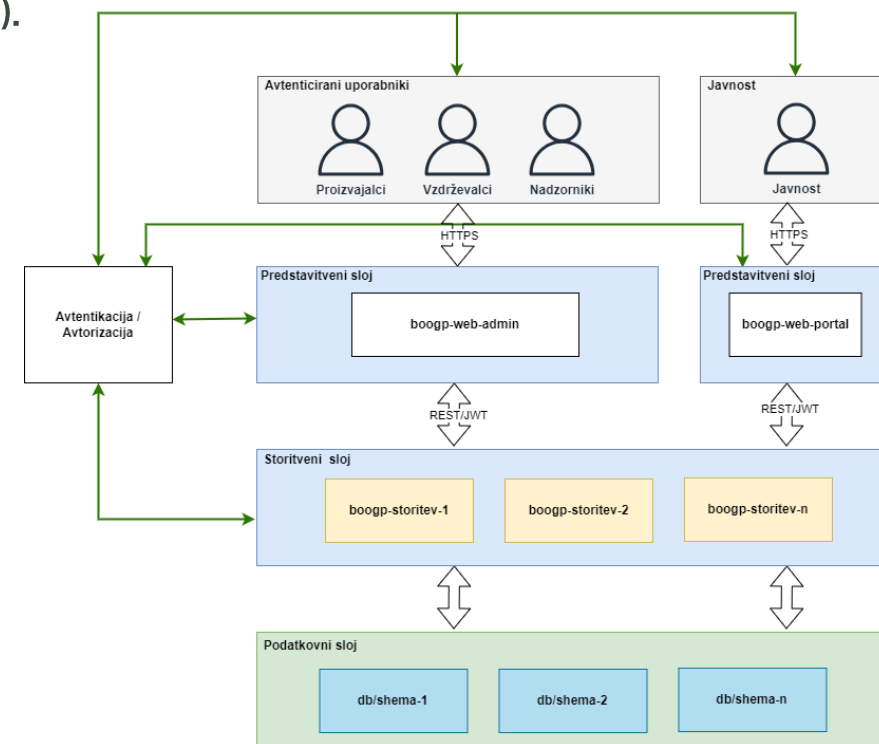
Cilji:

- Baza bo omogočala zbiranje, shranjevanje in organiziranje podatkov za prihodnjo obdelavo ali vrednotenje kakovosti in lastnosti vgrajenih proizvodov v stavbo.
- Baza bo vsebovala uvodno stran, na kateri bo razlaga osnovnih pojmov, pomena okoljskega označevanja, kratka razlaga o procesu pridobivanja okoljske oznake tipa 1 ali tipa 3 ter drugo.
- Baza bo posredovala informacije o rabi energije za proizvode, v fazi proizvodnje, pri gradnji, vzdrževanju, rušenju stavb ali ponovni rabi materialov - tip 3

Funkcije Baze

Arhitektura Baze

- je zasnovana v več slojih, glede na vrsto in namen (predstavitveni, storitveni, podatkovni sloj),
- v vseh slojih vključuje elemente varnosti, nadzor dostopov v sistem, obravnavanje in analiziranje podatkov, spremljanje in nadzor delovanja baze idr.,
- vključuje dva spletna vmesnika, vmesnik za javnost in vmesnik za vloge, avtorizacija s prijavo (Proizvajalci, Vzdrževalci, Nadzorniki).

Funkcije Baze

Arhitektura Baze

- del aplikacije bo dostopen splošni javnosti, v drugem delu se bo uporabnik avtentificiral (proizvajalec, vzdrževalec, nadzornik).
- bo zasnovana v slovenskem jeziku (uvodne informacije prevedene v angleščino),
- bo v okviru Prostorskega informacijskega sistem (PIS) povezana s sistemom e-Graditve,
- predvidi možnost izvoza/uvoza podatkov,
- bo zasnovana na splošnem nivoju, ki jo pripravlja MNVP
- bo omogočala informacije v kvalitativni obliki, izvoz/uvoz v PDF obliki,
- bo omogočala vzpostavitev integracije med Bazo GPOO in EPD Bazo na portalu ZAGa (specializirani nivo).
- Baza na specializiranem nivoju ni predmet tega javnega naročila.

Funkcije Baze

Arhitektura Baze

Proizvajalcem GP in/ali njihovim uvoznikom bo omogočeno:

- Iskanje po Bazi GPOO
- Vnos in oddaja predloga za vpis v bazo
- Dopolnitev predloga
- Pregled zavrženih predlogov proizvajalca in/ali njegovega uvoznika

Nadzorniku in vzdrževalcu bo omogočeno:

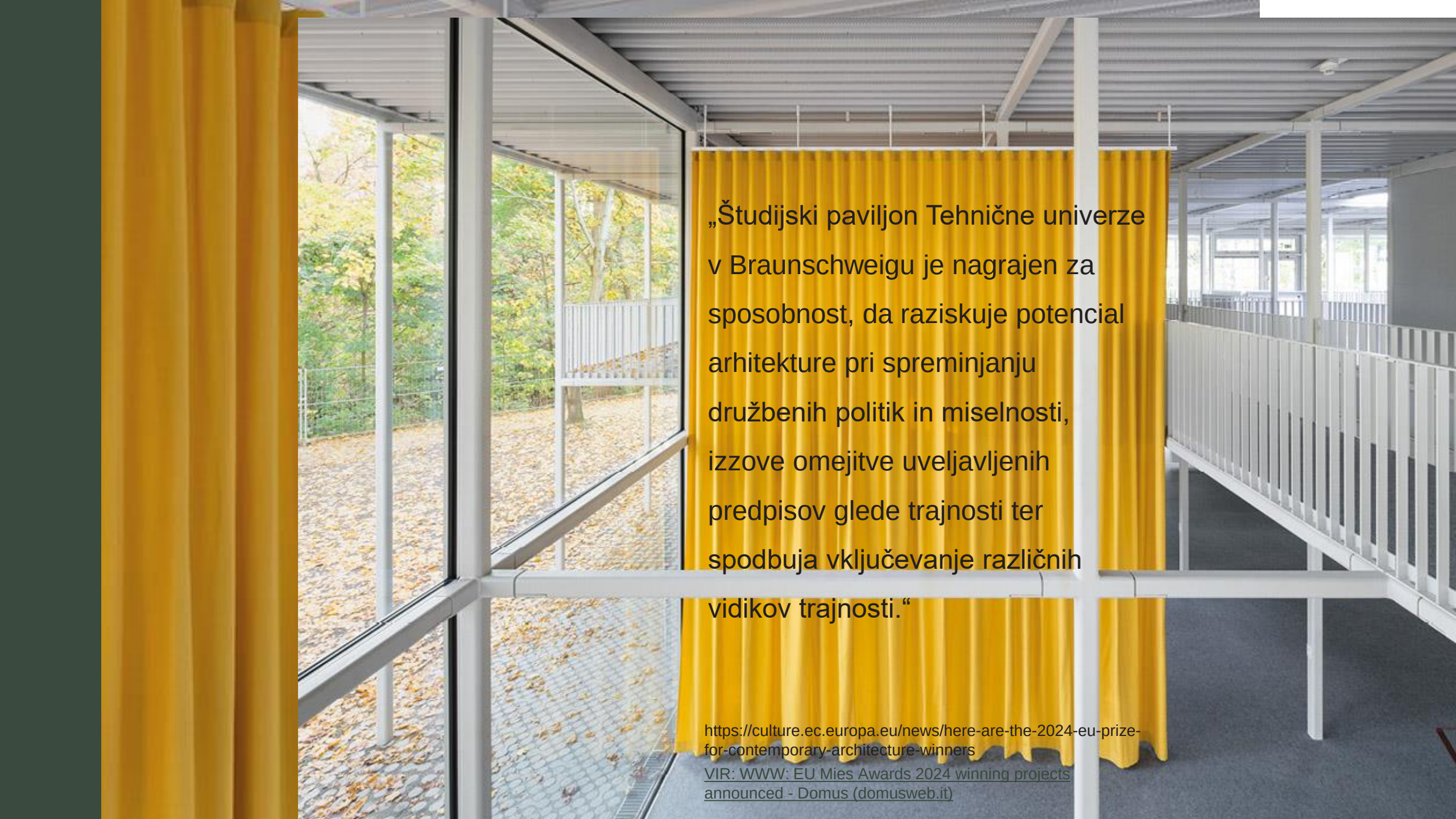
- Vpogled v šifranta okoljskih oznak in skupin GP
- Omogočala bo različne statute za vpis proizvodov v Bazo GPOO (priprava, oddaja, dopolnitev, zavrnitev, izločen)
- Obravnavanje podatkov (zbiranje, obdelovanje in prikaz podatkov, splošne informacije)
- Nadziranje podatkov (presoja pravilnosti, odpravljanje nepravilnosti)
- Analiziranja podatkov (iskanje izboljšav)

Zmagovalci EU nagrade Mies van der Rohe za leto 2024 za sodobno arhitekturo.

Objekt: Študijski paviljon v kampusu Tehnične univerze v Braunschweigu v Nemčiji

Arhitektura: Gustav Düsing in Max Hacke

The image shows the interior of a modern building, likely a pavilion, with a high ceiling and large glass windows. A yellow curtain is partially drawn, revealing a view of a wooded area with autumn foliage. The text is overlaid on the yellow curtain.

„Študijski paviljon Tehnične univerze v Braunschweigu je nagrajen za sposobnost, da raziskuje potencial arhitekture pri spreminjanju družbenih politik in miselnosti, izzove omejitve uveljavljenih predpisov glede trajnosti ter spodbuja vključevanje različnih vidikov trajnosti.“

<https://culture.ec.europa.eu/news/here-are-the-2024-eu-prize-for-contemporary-architecture-winners>

[VIR: WWW: EU Mies Awards 2024 winning projects announced - Domus \(domusweb.it\)](#)

GEG

- Po Nemški zakonodaji GEG, gre za objekt, ki po 2. členu sodi v izjeme.

PURES-3

- v 2. točki 3. člena določa izjeme, ko se PURES -3 ne uporablja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE,
PODNEBJE IN ENERGIJO

Želim vam lep dan

Projekt LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007) je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstev Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.

Leni Pernar, MNVP

email: leni.pernar@gov.si

tel: 01 478 7412

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR